

Naar een koolstofarme wereld...

Een appèl voor VPKB gemeenten, catechese-, jeugd en gezinsgroepen.

“De zorg voor ons “gemeenschappelijk huis”, de aarde, is een deel van een levensstijl die het vermogen inhoudt om samen en in gemeenschap te leven.” (Laudato Si 228)

We worden al jaren geconfronteerd via allerlei kanalen met het thema “klimaatverandering”. Door de enen wordt het geminimaliseerd of ontkennd; de anderen verkondigen het einde van de leefbaarheid van onze aardbol. Klimaatveranderingen zijn er altijd geweest maar die kwamen als gevolg van natuurlijke veranderingen (denk maar aan het uitsterven van de dinosaurussen of de ijskappen die Europa hebben bedekt).

Feit is dat we nu geconfronteerd worden met een, naar het lijkt, op hol geslagen klimaat (op de ene plek stijgt de temperatuur: denk aan het afsmelten van de ijskap op de Noordpool en de Zuidpool; in andere gebieden valt er nog minder regen als men kan verwachten in dat gebied en op andere plaatsen regent zodanig veel dat de landbouw er in de problemen komt).

Deze verstoring is echter een rechtstreeks gevolg van de menselijke aanwezigheid. De welvaart is na 1950 enorm gestegen en dus ook ons consumptie gedrag. Dus produceren we steeds meer afval, waaronder broeikasgassen.

En al deze dingen samen brengen met zich mee dat ook wij (=de kerken) ons realiseren dat het ook onze verantwoordelijkheid is en dat we ons serieus zorgen moeten gaan maken over welk een wereld we aan onze kinderen en kleinkinderen zullen nalaten en daarnaar gaan handelen.

Onze politici hebben in Parijs (december 2015) bepaalde afspraken gemaakt om op termijn geen CO2 of andere broeikasgassen meer uit te stoten. Dus geen bijdrage te leveren aan de wereldwijde klimaatopwarming. Maar het zijn natuurlijk niet alleen zij, die zich daarover moeten buigen.

Iedereen jong of oud, individueel of als gemeente, wordt opgeroepen om de komende jaren zelf stappen te zetten. Maak daarom een eigen klimaatplan!

De checklist, die we hierbij meesturen, kan helpen om alles eens op een rijtje te zetten, te kijken wat al gebeurt en ontdekken wat nog kan gebeuren. Het bevat een aantal onderdelen, die te maken hebben met de inrichting en de energievoorziening van uw kerkgebouw of gemeentecentrum.

En ... zeker heel wat punten in de checklist zijn ook bruikbaar voor gezinnen. Spreek met elkaar af om zowel thuis als in de gemeente aan de slag te gaan.

Vorbereiding:

Plan een datum om met de bestuursraad/dagelijks bestuur, kerkenraad, catechese, -jeugd- of jonge gezinnengroep met deze checklist aan de gang te gaan.

Bijvoorbeeld rond de aanstaande Scheppingszondag: 3 september of in de Scheppingsperiode: van 1 september tot 4 oktober.

Zorg dat de bespreking het voornaamste punt is op de agenda. Het is natuurlijk ook goed mogelijk om de checklist in gedeelten te bespreken. Spreek af wie tegen deze bijeenkomst de algemene gebruikscijfers verzamelt:

*Electriciteit: in kWh en in Euro

*Gas: in m³ en in Euro

*Water: in m³ en in Euro

Zie je evoluties in verbruik gedurende de laatste jaren?

Als we willen dat dit ook echt tot verandering of resultaat leidt, dan moeten we ook weten hoe we de afspraken zullen opvolgen. Duid één of enkele mensen aan die de concrete afspraken in het oog helpen houden en de aandacht voor de ecologische inspanningen bewaken.

De checklist is heel eenvoudig in gebruik. Hij bevat voor elk onderdeel drie kolommen:

* ja, dat doen we al

* neen, dat doen we (nog) niet

* we willen het

Met het resultaat van je oefening kom je heel gemakkelijk tot een actieplan en een timing.

Omdat wij geïnteresseerd zijn in de stappen, die u al heeft gezet of wilt gaan zetten in de komende twee jaren, sturen we in het najaar nog eens een bericht.

Het affiche behorend bij deze klimaatactie 2016-2017 is te verkrijgen op het Synodebureau en bij ondergetekende. (Ze werden/worden ook op de districtsvergadering uitgedeeld).

Op de website: www.klimaatnetwerk.be vindt u voorbeelden van duurzame stappen van kerken en organisaties. Dat zijn nu nog met name R.K. kerken en groepen. Het zou mooi zijn als we ook als protestantse kerken kunnen laten zien dat de zorg voor “de aarde, ons gemeenschappelijk huis” ons een zorg is! Succes gewenst!

Bij voorbaat bedankt voor uw medewerking!

VPKB Werkgroep Kerk in de Samenleving

Contact: Greet Heslinga , email: greetheslinga@skynet.be

Websites: www.klimaatnetwerk.be/www.ecokerk.be/www.protestant.link.be

Brussel, mei 2017.

Met dank aan Ecokerk, die deze checklist heeft opgesteld.

De VPKB Werkgroep Kerk in de Samenleving is betrokken bij Ecokerk, een onderdeel van Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede.

Naar een koolstofarme wereld...

Een appèl voor VPKB gemeenten, catechese-, jeugd, en gezinsgroepen.

Checklist

ELEKTRICITEIT	Ja	Neen	Te overwegen
We maken gebruik van groene stroom			
Er branden geen onnodige lichten op bepaalde plaatsen			
We doven buitenverlichting van gebouw			
We schakelen overal over op LED-verlichting			
We vermijden het gebruik van halogeenspots			
We doven de lichten wanneer we het lokaal verlaten			
Er staan bewegingssensoren op de lichten			
De stekker wordt uitgetrokken van alle elektrische toestellen met een stand-by functie			
Afhankelijk van de activiteit en het aantal deelnemers kiezen we een aangepaste ruimte (naar grootte en verbruik)			
We schaffen toestellen aan met een A label (of beter nog A+ en A++)			
We bekijken het verbruik van elektrische toestellen (koelkasten, koffiezet,...)			
We ontdooien regelmatig het diepvriesvak om ijsvorming te verwijderen			
We bekijken het verbruik van de kopieermachine, printers, en dergelijke			
We overwegen de eigen productie van groene stroom (zonnepanelen)			
WATERVERBRUIK	Ja	Neen	Te overwegen
We kijken regelmatig na op lekkende kranen			
We kijken regelmatig na op lekkende toiletten			
Er staan spaarknoppen in de toiletten en op waterkraantjes			
In toiletten zonder spaarknop leggen we in het waterreservoir een met water gevulde petfles (geeft minder waterverbruik) omdat het reservoir verkleint			
We vangen regenwater op om te gebruiken			

VERWARMING	Ja	Neen	Te overwegen
De thermostaat zetten we een graadje lager			
We hebben thermostatische kranen			
Kieren en tochten vermijden we zoveel mogelijk door tochtstrips aan ramen en onder deuren te plaatsen			
Alle deuren sluiten goed			
Deuren openen en sluiten zich automatisch om warmteverlies te voorkomen			
Achter de radiatoren (centrale verwarming) hangen we radiatorfolie			
De buizen van de verwarming zijn geïsoleerd			
De muren, de zolder en de daken zijn geïsoleerd			
De verwarming wordt op het minimum gezet bij het verlaten van het gebouw/lokaal			
Ruimtes worden nooit onnodig verwarmd			
We onderzochten (of beslisten) tot de aankoop van een nieuwe, zuinige verwarmingsinstallatie			
We gebruiken groene energie om het gebouw te verwarmen (warmtepomp, eigen groene stroom...)			
De ramen zijn -waar mogelijk- voorzien van dubbel of super isolerend glas			
De verwarmingsinstallatie wordt regelmatig onderhouden			
De verwarmingsinstallatie wordt her-ingesteld bij zomer en winter			
MOBILITEIT	Ja	Neen	Te overwegen
We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer			
We promoten en doen zelf aan carpoolen			
Bijeenkomsten organiseren we zo dat mensen kunnen komen met fiets of openbaar vervoer			
Vrijwilligers doen hun bezoeken te voet of per fiets			
We zorgen voor vervoer voor minder mobiele mensen			
Voor verplaatsingen met de wagen hebben we met onze organisatie een abonnement op Cambio			
Voor verplaatsingen met openbaar vervoer hebben we met onze organisatie een abonnement op Blue Bike			

AFVAL	Ja	Neen	Te overwegen
We sorteren apart: papier, glas, plastic en PMD			
Er is iemand verantwoordelijk voor het afvalsorteren			
In de keuken en op afgesproken plaatsen staan verschillende vuilbakken per soort afval			
Wat herbruikbaar is, gaat niet naar het afval			
We moedigen andere gebruikers van onze lokalen aan om afval te vermijden			
CATERING EN AANKOPEN	Ja	Neen	Te overwegen
Er is een registratie en administratie voor stockbeheer			
Er is een verantwoordelijke voor aankopen. (of ligt de verantwoordelijkheid verspreid bij meerdere mensen?)			
Bij onze aankopen hanteren we milieucriteria, en zoeken we naar producten met eco-label			
We gebruiken gerecycleerd papier en omslagen			
We gaan zuinig om met papierverbruik			
We stellen de printers in op toner-besparend printen			
We printen en kopiëren recto/verso			
We hergebruiken kladpapier door er o.a. notitieboekjes van te maken (halve A4)			
We hebben aandacht voor het soort kantoor materiaal: hoeveelheden, hervulbaar, milieuvriendelijke materialen			
We vermijden bij het aankopen plastic zakjes en ander verpakkingsafval.			
We gebruiken toilet papier van gerecycleerd papier			
We gebruiken geen wegwerpbekers, borden, bestek			
Met onze aankopen ondersteunen we de werking van kringwinkels, projecten van sociale economie, tewerkstellingsprojecten, enz...			
Voor kooklessen, feesten, recepties, enz... kopen we voedingswaren bij voorkeur aan bij lokale boeren, en/of kiezen we voor (bio) seizoensproducten uit eigen land.			
Voor koffie of andere uitheemse producten kiezen we voor Fair Trade			

We geven gebruikte materialen een tweede leven door ze op te knappen of we brengen ze binnen bij de kringwinkel			
We serveren op vergaderingen water van de kraan om transport en afval van flessen te vermijden			
We kiezen voor ecologische onderhoudsproducten			
Bij renovatie, verfraaiing, onderhoud, kiezen we voor natuurproducten (natuurverf, hout...)			

Proficiat! Deze checklist is nu ingevuld!

Nu de opvolging door samen een klimaatplan op te stellen voor uw kerk, huis of organisatie.

Daarmee heeft u de oproep in praktijk gebracht om samen te sleutelen aan onze levensstijl.

Om met elkaar en de ruimere gemeenschap in dialoog te gaan.

Want is het niet onze gezamenlijke opdracht om van onze zieke, mishandelde en gekneusde aarde opnieuw Gods vruchtbare en gastvrije huis te maken, waar leven is voor al wat leeft voor de komende generaties?

Meer informatie en adviezen bij deze checklist: zie ook www.protestant.link.be 2017, mei 2017

VPKB Werkgroep Kerk in de Samenleving (KidS)

Contact: Greet Heslinga, Email: greetheslinga@skynet.be

Handige websites:

www.energiesparen.be : alles over energiebeleid, bouwen en verbouwen, groene stroom, enz...

www.milieukoopwijzer.be

www.natuurverfnetwerk.be

www.ovam.be en www.dekringwinkel.be

www.topten.be: de top tien van energiezuinigste producten: huishoudtoestellen, auto's, schermen...

www.milieucentraal.nl: over de grens kijken: milieutips uit Nederland

www.rechtvanbijdeboer.be: honderden verkooppunten van Korte keten

www.boerenburen.be: koop op de buurderij

www.lekkervanbijons.be: bio- en streekproducten

www.voedselteams.be: directe verkoop van streek- en seizoensvoeding

www.biomijn natuur.be/biopunten: 1500 adressen voor bio-verkoop

www.csa-netwerk.be: community supported agriculture

www.delandgenoten.be: landbouwgrond voor bioboeren

Met dank aan Ecokerk, die deze checklist heeft opgesteld.

Stafmedewerker Ecokerk: Karel Malfliet, Huidevetterstraat 165, 1000 Brussel

T: +32 (0)2 213. 04.26, E: karel@ecokerk.be W: www.ecokerk.be

De VPKB Werkgroep Kerk in de Samenleving is betrokken bij Ecokerk, een onderdeel van Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede.